

ת"פ 50959/04/21 - מדינת ישראל נגד אסתר שדה

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 50959-04-21 מדינת ישראל נ' שדה
לפני כבוד השופטת אחינעם צוריאל

המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד אינרה פרז
נגד
הנאשמת: אסתר שדה
ע"י ב"כ עוה"ד נתן מלסה

הכרעת דין

1. מחמת הספק, אני קובעת כי לא ניתן לייחס לנאשמת אחריות לתקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, ויש לזכותה מהעבירה שיוחסה לה. מנגד מצאתי להרשיע את הנאשמת בעבירה של תקיפה סתם, וזאת על פיסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, ולאחר שמצאתי כי ניתנה לנאשמת הזדמנות להתגונן מפניה.

תמצית כתב אישום

2. נגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירה של **תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש**, לפי סעיף 368(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). על פי המפורט בכתב האישום, הנאשמת עבדה כמבקרת של חברת "דן" בקווי האוטובוס השונים ואכפה תשלום נסיעה בקווי האוטובוס. ביום 12.10.20 בסמוך לשעה 13:26 נסעה המתלוננת, הגב' אלגריה מויאל, בקו התחבורה מספר 7 של חברת "דן" והנאשמת פנתה אליה במסגרת עבודתה לבדיקת כרטיס הנסיעה "רב קו". לאחר שהתברר כי המתלוננת לא שילמה עבור הנסיעה, ביקשה הנאשמת מן המתלוננת את הכרטיס. לאחר דין ודברים בין המתלוננת לנאשמת על החזרת הכרטיס למתלוננת, ניגשה המתלוננת לנאשמת, לקחה את הכרטיס ונגעה בכתפה של הנאשמת. בהמשך תקפה הנאשמת שלא כדין את המתלוננת בכך שסטרה על פניה והכתה אותה בידיה. כתוצאה מהמתואר נגרמה למתלוננת חבלה בדמות סימן אדום מדמם ביד שמאל.

תשובת הנאשמת לאישום

3. במענה אשר ניתן ביום 8.12.21 הדגישה הנאשמת כי כרטיס הנסיעה של המתלוננת היה אצלה במסגרת

עבודתה. לדבריה, בתגובה לכך שאמרה למתלוננת כי עליה לשלם על הנסיעה, המתלוננת זרקה לעברה כמה משפטים והחלה לדחוף אותה, הנאשמת הגנה על עצמה בידיים, תוך כדי שהייתה התפרעות, ואז באופן אינסטינקטיבי שלחה את ידיה לכיוון המתלוננת. לטענתה, לא מדובר בסטירה בפניה של המתלוננת. לאחר שהנאשמת נתנה דו"ח למתלוננת נוצרה מהומה ואנשים נוספים נחלצו לעזרת המתלוננת. במענה לאישום הודגש כי תפקידה של הנאשמת הינו תפקיד כפוי טובה, שכן הנאשמת רק ביצעה את עבודתה אך נפגעה על ידי עוברי אורח שפגעו בה, וזאת רק בשל גילה המבוגר של המתלוננת. לטענת הנאשמת, כתוצאה מהאירוע נחבלה היא הן נפשית והן פיזית. כמו כן, הנאשמת כופרת בקיומו של קשר סיבתי בין החבלה של המתלוננת למעשה התקיפה המיוחס לנאשמת.

גדר המחלוקת ותמצית ההכרעה

4. הנאשמת למעשה אינה כופרת בכך שתקפה את המתלוננת. עם זאת, לדבריה, מדובר בתנועה אינסטינקטיבית שמטרתה להדוף את המתלוננת, אשר תקפה אותה עובר לאירוע נשוא כתב האישום, וזאת בשל כוונתה לקנוס את המתלוננת בגין אי תשלום עבור הנסיעה.

ראיות התביעה

5. בראשית הדיון הוגשו בהסכמת הצדדים דו"חות פעולה של השוטרים, סרטון שצולם על ידי העדה מיכל גלושק אשר סומן ת/3, תמונת החבלה בידה של המתלוננת שצולמה ע"י העד עאדל אל עמור וסומנה ת/4, דיסק ובו סרטוני מצלמות הגוף של השוטרים סומן ת/5 וחקירת הנאשמת מיום 12.10.21 סומנה ת/6.

6. המתלוננת, הגב' אלגריה מויאל, העידה כי היא בת 76, ואין בינה לבין הנאשמת היכרות קודמת. בהתייחס לאירוע נשוא כתב האישום, העידה כי כאשר נסעה היא באוטובוס עלתה הנאשמת על האוטובוס. המתלוננת נתנה לה את כרטיס הרב קו, והנאשמת נתנה לה דו"ח בסך 100 ₪. לאחר ששאלה את הנאשמת על מה הקנס, אמרה לה הנאשמת "ככה", ונתנה לה "כאפה באוזן". (עמוד 4 לפרוטוקול, שורה 20-21). כאשר הוצגו בפניה התמונות (ת/4), אישרה כי זו החבלה שנגרמה לה ביד ובאוזן מהמכה של הנאשמת. לדברי המתלוננת בעדותה, לאחר האירוע חשה ברע, הלכה לקופת חולים, וסבלה מכאבים חזקים ביד ובאוזן. כאשר הוטחה בפניה גרסת הנאשמת כי היא תקפה אותה, השיבה:

"אני? (צוחקת) אני יכולה לתקוף אותה? אני אישה מבוגרת, אני יש לי כוח. יש אנשים שראו אותי, באו לטובתי. ראו איך היא נתנה לי את הכאפה בפנים. זה לא יפה. מה אני בגיל שלה?". (עמוד 5 לפרוטוקול, שורה 14-15).

במהלך חקירתה הראשית, הוצג בפניה הסרטון המסומן ת/3, בו זיהתה את עצמה והצביעה על מיקומה בסרטון. המתלוננת הכחישה כי לא ניקבה את הכרטיס, לדבריה הפקחית בדיוק עלתה ועל כן נתנה לה את הכרטיס. כאשר הוטח בפניה כי העידה כי הפקחית עלתה רק לאחר שתי תחנות השיבה כי אינה זוכרת. לדבריה, ישבה במושב השלישי אחרי הנהג והיא נתנה לנאשמת את הכרטיס וזו נתנה לה דו"ח מבלי לומר דבר. המתלוננת הכחישה כי כאשר ביקשה הנאשמת את הכרטיס אמרה לה "יאללה יאללה תעברי". (עמוד 6

לפרוטוקול, ש' 14). לדבריה, התייחסה לנאשמת בכבוד. המתלוננת העידה כי לשיטתה, תפקידה של הנאשמת הוא לתקף את הכרטיס, אך היא לא עשתה זאת, ונתנה לה דו"ח. לאחר שביקשה מהנאשמת להשיב לה את הכרטיס, הנאשמת הכתה אותה. המתלוננת העידה כי הנאשמת לא ניגשה אליה, אלא היא זו שקמה ונתנה לה את הכרטיס. המתלוננת הכחישה כי סטרה לנאשמת לאחר שקיבלה את הדו"ח. לדבריה, הנאשמת היא זו שהכתה אותה ללא התגרות מצדה. המתלוננת חזרה והדגישה כי היא דוברת אמת. לאחר שעומתה עם הודעתה במשטרה, שם מסרה כי אינה מעוניינת לקבל טיפול רפואי, השיבה **"אני הלכתי לקופת חולים אחרי מה שקרה. אני לבד. כשהמשטרה הציעה לקחת אותי לטיפול רפואי ושאלו אם אני צריכה אמבולנס אמרתי שלא צריך."** המתלוננת עמדה בעדותה על כך שהדימום בידה נגרם מהמכה שקיבלה מהנאשמת. לדבריה, ייתכן ונשרטה מציפורני הנאשמת.

7. עדת תביעה 3, הגב' מיכל גלושק (להלן: "העדה מיכל"), העידה כי הייתה עדה לאירוע נשוא כתב האישום, ואין לה היכרות קודמת עם הנאשמת או המתלוננת. העדה העידה כי הנאשמת עלתה לאוטובוס, הגיעה למתלוננת, בדקה את כרטיס הרב קו שלה שכנראה לא חויב, ובאותו רגע אמרה הנאשמת למתלוננת כי הכרטיס לא חויב והיא מקבלת קנס. המתלוננת שאלה למה, וביקשה כי הנאשמת תתקף את הכרטיס שנמצא אצלה ביד, אך הנאשמת סירבה ונתנה לה קנס. לאחר שהמתלוננת דרשה את הכרטיס שלה בחזרה, הסבירה לה הנאשמת שתקבל אותו בחזרה יחד עם הקנס. בשלב זה, המתלוננת קמה לכיוון הנאשמת, נגעה בכתפה וביקשה את כרטיס הרב קו שלה בחזרה. מיד לאחר מכן, הנאשמת סטרה למתלוננת בחוזקה. לדבריה **"הסטירה ממש סובבה לה את הראש"**. (עמוד 14 לפרוטוקול, שורה 4). בשלב זה, החלה העדה לצלם את האירוע. לדבריה, ניתן לראות בסרטון שהנאשמת מתפרעת צועקת ומקללת. לאחר מכן, עלה פקח נוסף שניסה להפריד בין הנאשמת למתלוננת. וכפי שמופיע בסרטון, הנאשמת התקרבה למתלוננת ודחפה אותה. כאשר הוצג בפניה הסרטון (ת/3) ושאלה היכן רואים את הדחיפה לגביה העידה, השיבה כי כך זכרה, והוסיפה שתיארה את האירוע כפי שראתה בעיניה. עוד הוסיפה כי לדעתה, היה על הנאשמת להיות יותר סובלנית. העדה העידה כי בעקבות הדחיפה של הנאשמת, נפצעה המתלוננת בידה, באזור הזרוע, סמוך למרפק. העדה העידה כי המתלוננת לא תקפה את הנאשמת אלא רק התקרבה אליה ונגעה בכתפה. בחקירתה הנגדית העידה כי האוטובוס היה עמוס בנוסעים, והיא ישבה בסוף האוטובוס בעוד המתלוננת ישבה במושב השני מאחורי הנהג. כאשר נשאלה כיצד שמעה את השיח בין הנאשמת למתלוננת השיבה **"לא ישבתי הכי מאחורה...ישבתי... סמוך לדלת האחורית... אני יודעת, כי הכול נעשה בטונים כל כך גבוהים שהייתה את האפשרות לשמוע את כל הדו שיח וכל מה שנאמר שם"**. (עמוד 17 לפרוטוקול, ש' 4-7). העדה שבה והדגישה כי ראתה בעיניה את כל האירוע מתחילתו ועד סופו, ולפי מה שראתה המתלוננת לא דחפה או תקפה את הנאשמת שכן מדובר באישה מבוגרת **"והכוח שלה לא חזק"**. (ש' 13). העדה שבה אישרה כי המתלוננת הביעה התנגדות לקנס, הרימה את ידה ושמה על הכתף של הנאשמת, אך עמדה על כך שתגובתה של הנאשמת אינה מידתית, והיה עליה, ככל שסברה שהותקפה, להתלונן על כך במשטרה ולא להכות את המתלוננת. העדה אישרה כי לאחר האירוע מרבית הנוסעים יצאו כנגד הנאשמת וקיללו אותה, וכך גם היא, על אף שלא זכרה בדיוק מה אמרה. בהתייחס לחבלה ביד הבהירה העדה כי היא ראתה את הדימום ביד לאחר שירדו מהאוטובוס בתחנה המרכזית, והמתלוננת, אמרה כי הפצע נגרם כתוצאה מהתקיפה.

8. עדת התביעה, גב' נוגה פורר קורמן, (להלן: "העדה נוגה"), העידה כי ביום האירוע נסעה באוטובוס, ואין כל היכרות קודמת בינה לבין הנאשמת או המתלוננת. לדבריה, כאשר עלתה הנאשמת, החלה לבדוק את הכרטיסים

ואמרה למתלוננת כי תרשום לה דו"ח. לאחר מכן, הייתה סערה והרמת קולות. העדה העידה כי ראתה את הנאשמת מכה את המתלוננת **"אני חושבת שבראש"**. (עמוד 22 לפרוטוקול, ש' 18). לאחר מכן החלו הנוסעים לצעוק על הנאשמת. העדה העידה כי בהמשך עלו לאוטובוס פקחים נוספים שאחזו בנאשמת וניסו להרגיעה, אך הנאשמת המשיכה לצעוק וכך גם המתלוננת. העדה הדגישה כי ראתה **"בוודאות מכה אחת שנתנה הנאשמת לאישה המבוגרת"**. (עמוד 23 לפרוטוקול, ש' 14). לדבריה, לאחר שירדה מהאוטובוס וסייעה למתלוננת, ראתה כי היא נשרטה בצד של הזרוע וירד לה קצת דם. העדה אישרה כי כאשר עלתה הפקחית גם היא וגם המתלוננת כבר היו באוטובוס, והיא ישבה בדיוק במעבר, סמוך לכניסה האחורית של האוטובוס. לדבריה, ממקום מושבה ראתה את המתלוננת שישבה באלכסון ממנה קצת ימינה. העדה אישרה כי לא ראתה את כל האירוע, אך ראתה את הנאשמת נותנת מכה בראש למתלוננת. וראתה את העימות ביניהן, כאשר צעקו זו על זו. כמו כן העידה כי לא ראתה את המתלוננת נוגעת בנאשמת או הודפת אותה. העדה זיהתה את הפציעה על ידה של המתלוננת בתמונה שהוצגה לה - **4/ת**. כאשר נשאלה האם ייתכן כי הפצע לא נגרם מהתקיפה של הנאשמת השיבה **"אני לא חושבת. אבל אני זוכרת שהתחיל לרדת לה דם מול העיניים שלי, ראיתי את הדם יורד"**. כאשר נשאלה כיצד מכה עם היד יכולה לגרום לדימום השיבה: **"לאישה המבוגרת היו הרבה צמידים, אני לא יודעת"**. (עמוד 27 לפרוטוקול, ש' 12-5)

9. עד התביעה, מר עאדל אל עמור (להלן: "העד עאדל") העיד כי ביום האירוע עבד בתור מבקר ב"דן" באר שבע. לשאלה אם מכיר את הנאשמת ענה: **"היכרות מהעבודה"**, (עמוד 27 לפרוטוקול, ש' 21). כאשר נשאל על היכרותו עם המתלוננת השיב כי הוא **"מכיר אותה מהאוטובוסים, היא נוסעת קבועה. מעבר לזה אין היכרות"** (ש' 23). העד העיד כי כאשר היה בתחנת האוטובוס בקניון הנגב הגיע אוטובוס, כאשר נפתחה דלת האוטובוס שמע צעקות **"על מה ולמה לא היה לי ברור"**. (ש' 27). לדבריו, התקרב לאוטובוס וקלט דרך החלון שהרימו יד על נוסעת. העד העיד כי עלה לאוטובוס כדי להרגיע את המצב **"תפסתי את המבקרת וניסיתי להרגיע אותה, לא הצלחתי"**. (ש' 28-29). לדבריו, המתלוננת הייתה בהלם עם דמעות בעיניים. העד שב והדגיש כי ראה את התקיפה מהחלון כשהוא מחוץ לאוטובוס, שהנאשמת סוטרת למתלוננת. לדבריו, נשאר על האוטובוס עם המתלוננת עד לתחנה המרכזית, ותוך כדי נסיעה היא הציגה לו את השריטה בידה. לדבריו, **"אני לא יודע אם זה נגרם מהנאשמת או ממשו או משהו אחר. פשוט הראתה לי אותו זה קרה באותו אירוע, זה היה דם שעדיין היה טרי"**. (עמוד 28 לפרוטוקול, ש' 4-2). בעדותו חווה העד את דעתו לפיה אם נוסע מבוגר מבקש עזרה, יש לסייע לו ולתקף את הכרטיס ולא לתת לו דו"ח. לדבריו, במהלך עבודתו, תמיד סייע למתלוננת ותיקף את הכרטיס בעבורה, שכן היא מתקשה בהליכה. **"כל המבקרים מתנהגים ככה איתה. 99 אחוז מהם. במיוחד עם הנוסעת הזאת וכל נוסע שיש לו מוגבלות"**. (ש' 22-23). העד אישר שהוא צילם את תמונת החבלה בידה של המתלוננת - **4/ת**, והעיד כי הנאשמת קיללה אותו לאחר האירוע. בחקירתו הנגדית הבהיר העד כי אכן חלון האוטובוס מושחר, אך כאשר מתקרבים והאוטובוס בצל, ניתן לראות מה קורה בתוך האוטובוס. העד אישר כי צפה בסרטון שצולם על ידי העדה מיכל ביום האירוע. לדבריו, הוא מופיע בסרטון. העד העיד כי לא ראה שהמתלוננת הדפה את הנאשמת אך ראה את הנאשמת תוקפת את המתלוננת. כאשר נשאל בחקירתו הנגדית מה תפקיד המפקח, השיב **"לא לתקוף אנשים"**. (עמוד 30 לפרוטוקול, ש' 18). העד אישר כי יש לתקף את הכרטיס מיד עם העלייה לאוטובוס, אך לדבריו, כאשר נוסע זקוק לעזרה על הפקח לסייע לו. כאשר הוטח בפניו שאלמלא הנאשמת היתה עולה לאוטובוס המתלוננת לא היתה משלמת על הנסיעה, השיב **"האישה לא מצליחה לתקף, גם אם לא עלתה מבקרת מבחינתי שלא תשלם"**. (שורה 33). **"צריך לקבל דוח אבל בצדק. תסתכל על הבן אדם שיושב מולך..... תסתכל על הבן אדם שיושב מולך, אם זה בן אדם שאין לו מוגבלות והוא לא שילם הוא יקבל דוח. אבל אם זה אדם עם מוגבלות, אני בחיים לא אתן דוח למוגבלים"**. (עמוד 31 לפרוטוקול, ש' 8-6). העד העיד כי

לאחר האירוע "התחלתי לשנוא את האשה הזו. אני באתי מבית מכובד ומתורבת שלא מתנהג ככה לאנשים עם מוגבלויות....אחרי האירוע היה לי אינטרס שיעיפו אותה." (ש' 25-26). בהתייחס לחבלה העיד העד כי "הפצע היה טרי, הדם היה טרי ונוזל". בתחילה טען כי אינו בטוח אם הפצע נגרם מהנאשמת. (עמוד 32 לפרוטוקול, שורה 1-2). לדבריו, הפצע יכול היה להיגרם מציפורן, והיה צמיד על ידה של המתלוננת. העד חווה דעתו כי אף אם הנאשמת הותקפה היה עליה להגיב באופן אחר, להזמין את המשטרה, ולא לתקוף בחזרה.

10. עד התביעה, מר יידג איסה, העיד כי הוא שימש כסייר במשטרת באר שבע. העד גבה עדות מהמתלוננת ועיכב את הנאשמת. במהלך גביית העדות ציין כי הבחין בפציעה של המתלוננת. לדבריו, הגיע לאירוע עקב הודעה שהתקבלה. לדבריו, במהלך עדותה, הצביעה המתלוננת על הפציעה בידה וכן על אוזנה. העד העיד כי אינו זוכר האם למתלוננת היו צמידים ותכשיטים בידה, אך אינו יכול לשלול שהפציעה נגרמה ממשוהו אחר.

11. עד התביעה, מר יחזקאל ביטון העיד כי הינו חוקר במשטרת ישראל, והוא חקר את הנאשמת. לדבריו, אינו יודע מדוע על אף בקשת הנאשמת לא נבחנו הסרטונים ממצלמות האוטובוס. לדבריו, אינו יודע מה נעשה בנוגע לטענות הנאשמת כי הותקפה.

12. יוער כי עד התביעה, השוטר אבינועם בן דוד, יצא את בית המשפט טרם עדותו, ועל כן לא הוגשו המזכרים שנערכו על ידו, והוא לא נחקר בחקירה נגדית.

גרסת הנאשמת

13. חקירת הנאשמת מיום 12.10.20 הוגשה בהסכמה וסומנה **ת/6**. הנאשמת מסרה כי עבדה בחברת דן בארשבעבתורמבקרת, שתפקידה לאכוף איתשלום נסיעות באוטובוס. הנאשמת מסרה כי עבדה בתפקיד זה כ- 8 חודשים לפני האירוע, ומקרה כזה כבר קרה לה בעבר, האשימו אותה בתקיפה אך התלונה נסגרה מחוסר אשמה. בחקירתה מסרה כי עלתה על אוטובוס, קו 7, שם הייתה המתלוננת, אשר לאשילמהעלהנסיעה. לאחר שהודיעה לה כי לא שילמה והיא חייבת לתת לה דו"ח, אמרה המתלוננת **"תעבירי תעבירי"**. (ת/6 - עמוד 3 ש' 17). הנאשמת מסרה כי בקשה ממנה את הכרטיס שלה, ולאחר שסיימה לרשום לה דו"ח, המתלוננת **"העיפה ליסטירה, הייתי בשוק ובהלס וסובל להרגישהידישליעפה לפרצוף שלהוצרחתיעליהאתלאמרימהיד"**. (ש' 18-19). לדבריו, הנאשמת, לאחר האירוע כל נוסעי האוטובוס החלו לקלל אותה. לאחר מכן, ירדה מהאוטובוס ודיווחה על האירוע למנהל שלה ולבקרה של דן באר שבע. הנאשמת ציינה בחקירתה כי היא מטופלת בביראותהנפש בגין פוסטטראומה. הנאשמת הכחישה את גרסת המתלוננת לפיה שילמה על הנסיעה, והותקפה על ידי לאחר שקבלה על הקנס. הנאשמת מסרה כי המתלוננת משקרת וביקשה לבדוק את מצלמות האוטובוס. הנאשמת שבה והדגישה כי המתלוננת סטרה לה ואחריזהיהא היתה בהלם. לדבריה, היא הותקפה על ידי המתלוננת ותגובתה נבעה מהגנה עצמית, חרדה והלם.

14. בעדותה בבית המשפט, העידה הנאשמת כי היא סבתא, בת 61, והיתה מורה במשך 20 שנה. לדבריה, נפצעה

בתאונת עבודה בבית הספר. היא אם חד הורית, מפרנסת יחידה והיתה בפשיטת רגל. לאחר האירוע נשוא כתב האישום היתה מאד נסערת וכך גם במהלך הדיון. לדבריה, רק עשתה את עבודתה. הנאשמת העידה כי עלתה על האוטובוס תחנה אחת אחרי בית החולים סורוקה, והאוטובוס היה עמוס בנוסעים. המתלוננת מסרה לה את הכרטיס, ולאחר שבדקה אותו ראתה כי לא שילמה עבור הנסיעה על אף שעלתה על האוטובוס לפני כ-3 ק"מ. לאחר שאמרה למתלוננת שלא שילמה על הנסיעה, אמרה המתלוננת **"אז תעבירי"**. (עמוד 38 לפרוטוקול, ש' 1). הנאשמת העידה כי לא הגיבה והחלה לרשום דו"ח. לדבריה, כשהיא נותנת דו"ח היא נוהגת להתקרב לנהג האוטובוס מכיוון שיש שם מצלמות אבטחה. לדבריה, המתלוננת צעקה **"מה עם הכרטיס שלי"** (ש' 3), והיא השיבה לה שהיא תשיב לה אותו עוד מעט. לאחר שסיימה את רישום הדו"ח, המתלוננת הגיעה מאחוריה. הנאשמת הסתובבה אליה והגישה לה את הדוח עם הכרטיס ואז המתלוננת קיללה אותה **"נתנה לי סטירה על הלחי והעיפה לי את הראש"** (ש' 7), לדבריה, באופן אוטומטי, על מנת להגן על עצמה, הרימה את היד ואינה זוכרת מה קרה. הנאשמת העידה כי עד היום היא פגועה מהאירוע וקשה לה לדבר על זה. במהלך עדותה פרצה בבכי. לדבריה, סך הכל עשתה את עבודתה. בהתייחס לעדות הראיה מסרה כי הן היו בסוף האוטובוס, צעקו עליה וקיללו אותה, יחד עם כל נוסעי האוטובוס. לדבריה, היא ממש חששה והמתלוננת רדפה אחריה חודשים אחרי האירוע, קינטרה אותו והטרידה אותה. לדבריה, העד עדאל הגיע רק אחרי האירוע, הוא לא היה עד לאירוע. כמו כן, לאחר שנתבקשה להגיע לתחנה המרכזית לבקשת המשטרה ראתה שהעד עאדל לקח את הדו"ח ואמר **"אני משלם את זה מה אכפת לך"**. (ש' 23). לדבריה, בין המבקרים השונים קיימת תחרות בשל מכסת הדו"חות שיש לתת, והיתה ביניהם יריבות. לדבריה, ביקשה שיוציאו את מצלמות האבטחה באוטובוס וכן להגיש תלונה נגד המתלוננת בגין תקיפה, והובהר לה על ידי החוקר כי הדבר בטיפול. לדבריה, המשטרה לא עשתה די על מנת לבחון את גרסתה. ועדותן של עדות הראיה נובעת מכך שהמתלוננת נראית זקנה והן ריחמו עליה. הנאשמת העידה כי יש לה 15% נכות בגין פוסט טראומה ועוד 5% נכות בגין כאבי ראש. כאשר הוטח בה כי במענה לכתב האישום לא ציינה שהמתלוננת סטרה לה השיבה כי אמרה זאת בחקירתה במשטרה. לשאלת בית המשפט, מדוע ציינה בעדותה כי אסור לגעת בה מאחור בגלל הפוסט טראומה אם המתלוננת לא נגעה בה מאחור השיבה כי אינה זוכרת, וכאשר יש **"מישהו מאחורי אני מרגישה"**. (עמוד 42 לפרוטוקול ש' 7). בהתייחס לסתירה בין גרסתה במשטרה שם לא העידה כי המתלוננת התקרבה אליה מאחור, והדבר נמסר רק בעדותה בבית המשפט השיבה, כי לא שאלו אותה על זה. בהמשך עדותה שינתה הנאשמת את גרסתה והעידה כי המתלוננת נגעה בכתפה כאשר היתה עם הגב אליה, וכאשר הסתובבה אליה, סטרה לה. בתגובה, הרימה את ידה כלפי מעלה בשביל להגן על עצמה. **"לא זוכרת להגיד אם היד פגעה בה"**. (עמוד 43 לפרוטוקול ש' 10-11). הנאשמת זיהתה את עצמה בסרטון **3/ת**. לדבריה, ניתן לראות בסרטון שהמתלוננת דוחפת אותה. בהתייחס לתמונה **(4/ת)** העידה **"אני לא עשיתי לה את זה"**. (עמוד 44 לפרוטוקול, ש' 20).

סיכומי הצדדים

15. לדברי המאשימה בסיכומיה, עדותה של המתלוננת מהימנה, וכך גם עדותם של שאר עדי התביעה המשתלבת עם התמונות והסרטונים שהוגשו לבית המשפט. לשיטת המאשימה, אין לעדי הראיה כל אינטרס לפגוע בנאשמת ויש לקבל את עדותם. עוד טענה המאשימה כי עדותה של הנאשמת מלאה בסתירות וניכר ניסיונה לצמצם את העבירה המיוחסת לה. בהתייחס למחדלי החקירה, טענה המאשימה כי אין בהם כדי להביא לזיכוי הנאשמת שכן הגנתה לא קופחה. לאירוע היו שלושה עדי ראיה, בנוסף למתלוננת, והנאשמת יכולה היתה לערוך בדיקה למצלמות האבטחה

מהאוטובוס מטעמה. כמו כן, עתרה המאשימה לדחות את טענת הנאשמת להגנה עצמית. בהתייחס לחבלה, טענה המאשימה כי לאור טריות החבלה, אשר דיממה מיד לאחר האירוע, ולאור עדותם של עדי התביעה יש להרשיע את הנאשמת בעבירה המיוחסת לה בכתב האישום.

16. ב"כ הנאשמת בסיכומיו הדגיש את מחדלי החקירה בתיק, הכוללים את נהג האוטובוס שלא נחקר, העובדה שלא נבדקו מצלמות האבטחה באוטובוס ואף לא נבדקה טענת הנאשמת כי הותקפה, שכן המתלוננת כלל לא נחקרה בגין תקיפה זו. לשיטתו, היחידה החוקרת נתפסה לקונספציה של עדי התביעה מראשית החקירה, והחקירה זוהמה מתחילתה בשל פרשנותם לאירוע. עוד טען כי גרסת הנאשמת אותנטית וכנה ומשקפת את העוול שנגרם לה מהאירוע. ההגנה ביקשה לדחות את גרסת המתלוננת לפיה בכל מקרה התכוונה לשלם על הנסיעה, שהרי אלמלא הנאשמת היתה בודקת את הכרטיס, המתלוננת לא היתה משלמת. עוד טענה ההגנה כי המתלוננת עשתה בעדותה שימוש ציני בגילה המבוגר על מנת לשוות אמינות לגרסתה. עוד נטען כי לא הוכח שהפצע בידה של המתלוננת נגרם על ידי הנאשמת וכי אין לתת אמון בעדותו של העד עאדל שכל מטרתו לפגוע בנאשמת בשל יריבות קודמת. כמו כן נטען כי העובדה שלא ניתנה לנאשמת הזדמנות לחקור את החוקר המוביל בתיק בדבר מחדלי החקירה, שכן הלה עזב את בית המשפט על דעתו, פוגעת בהגנתה של הנאשמת. בסופו של יום, עתר ב"כ הנאשמת לזכות את הנאשמת מטעמים של הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית, שכן לא הוגש כתב אישום ואף לא נפתחה חקירה נגד המתלוננת בגין תקיפת עובד ציבור.

דין והכרעה

17. שמעתי את עדי התביעה ואת הנאשמת. בחינת עדויותיהם, בצירוף חומר הראיות שהוצג, אינה מותירה מקום לספק בדבר אשמתה של הנאשמת בתקיפת המתלוננת אך לא בעבירה המיוחסת לה בכתב האישום, ועל כך אפרט.

התרשמתי כי עדותה של המתלוננת התאפיינה מחד, בניסיון להשחיר את פניה של הנאשמת, ולהעצים את התקיפה המיוחסת לה, ומאידך, בניסיון להסתיר ולצמצם את הפגמים שנפלו בהתנהגותה שלה. המתלוננת בעדותה הכחישה כי לא שילמה בעבור הנסיעה באוטובוס וטענה שזה תפקידה של הנאשמת כמבקרת, לבצע את התשלום בכרטיס הרב קו שלה. על אף שלאחר האירוע המתלוננת סירבה לטיפול רפואי, בעדותה טענה כי הלכה לקופת חולים לאחר האירוע, אך לא הציגה כל אסמכתא לכך. במהלך עדותה המתלוננת שבה והדגישה כי היא דוברת אמת ואינה משקרת. התרשמתי שמדובר באמרות שיש בהן בכדי לפגוע במידת מה במהימנותה. עם זאת, על אף גילה של המתלוננת, מסרה זו גרסה סדורה של האירועים והשיבה באופן עקבי לשאלות שנשאלה, אף במהלך חקירתה הנגדית.

לאור החיזוק לגרסתה בעדותן של עדות הראיה שהיו באוטובוס מצאתי כי יש לתת לעדותה משקל בהצטרף לשאר ראיות התביעה.

18. בקביעת הממצאים העובדתיים מצאתי להסתמך בראש ובראשונה על עדותן של עדות הראיה מיכל ונוגה. הן לעדה מיכל והן לעדה נוגה אין כל היכרות קודמת עם הנאשמת או עם המתלוננת. מדובר בעדות ראיה אובייקטיביות, ועדותן מהימנה עליי. עדותן התאפיינה בתיאור הגיוני של כל שלבי ההתרחשות.

19. העדה מיכל שבה והדגישה כי ראתה את כל האירוע מהמקום בו עמדה באוטובוס. עוד עמדה על כך שהמתלוננת לא סטרה לנאשמת אלא רק נגעה בכתפה, והעידה כי הנאשמת סטרה למתלוננת בחוזקה ואף דחפה אותה. בהתייחס לחבלה בזרועה של המתלוננת העידה העדה מיכל **"ראינו דם, ובאותו הרגע המבוגרת אמרה שזה קרה לה מהתקיפה של הנאשמת...ראיתי שהיא דחפה, את המכה פיזית ביד ואת הדם לא ראיתי היתה המולה של אנשים. את המכה ואת הדם ראיתי רק לאחר מכן כשירדנו בתחנה המרכזית"** (עמוד 20 לפרוטוקול, ש' 14-26) יצוין כי בנוסף למסירת גרסתה לאירועים, העדה מיכל מצאה לנכון להביע את חוות דעתה ואת סלידתה המוסרית מן המעשה המיוחס לנאשמת, וזאת לאור גילה המבוגר של המתלוננת. ניכר היה שגרסתה לאירוע לוותה באג'נדה מוסרית, אשר ייתכן שאף השפיעה במידה מסוימת על פרשנותה לאירועים. עם זאת, כפי שצוין, לעדה אין כל היכרות קודמת עם הנאשמת והמתלוננת. העדה נקלעה לאירוע בעל כורחה והתרשמתי כי העדה תיארה בעדותה את האירועים כפי שראתה בעיניה, וזאת על אף השיפוט המוסרי שנלווה אליהם.

20. העדה נוגה העידה כי ראתה שהנאשמת נותנת למתלוננת מכה בראש. לדבריה, ראתה את המכה בוודאות. (עמ' 23 לפרוטוקול, ש' 14). ניכר בעדותה כי העדה מקפידה למסור רק פרטים הידועים לה מידיעה אישית. בהתייחס לחבלה העידה **"אני זוכרת שכשירדנו מהאוטובוס אני ועוד מישהי נתנו לה טישו ומים וראינו שהיא נשרטה בצד של הזרוע. אני זוכרת שירד לה קצת דם"** (ש' 17-18) ובחקירתה הנגדית **"לאישה המבוגרת היו הרבה צמידים, אני לא יודעת. אני יודעת שראיתי עימות, ירדנו מהאוטובוס והייתה אישה מבוגרת שירד לה דם והייתה מאוד נסערת."** (עמוד 27 לפרוטוקול, ש' 11-12). העדה נגה העידה כי היא יוצאת מנקודת הנחה שלא ראתה את כל האירוע, אך לדבריה כן ראתה איך האירוע התחיל, שהנאשמת והמתלוננת צועקות אחת על השניה. לדבריה, לא ראתה שהמתלוננת הדפה את הפקחית או נגעה בה, ולא ראתה את הנאשמת נותנת דו"ח למתלוננת.

21. לא מצאתי לייחס משקל רב לעדותו של העד עאדל. ראשית, מפני שלדבריו ראה את התקיפה בעומדו מחוץ לאוטובוס מבעד לחלונות, וסביר להניח שמן המקום בו עמד לא ניתן היה לראות את האירוע באופן מיטבי. שנית, לגרסת העדה מיכל, האוטובוס הגיע לתחנה בה עמד העד עאדל לאחר שאירוע התקיפה כבר הסתיים. שלישית, ניכר היה שעדותו מגמתית ויש לו עמדה מאד ברורה ביחס למעשים המיוחסים לנאשמת. כאשר נשאל באופן כללי מה תפקידו של המפקח השיב **"לא לתקוף אנשים"** (עמוד 30 לפרוטוקול, ש' 18). כמו כן, ניכר היה מעדותו שעל אף שעבד כמבקר לא מצא כל דופי בכך שנוסעים מבוגרים או בעלי מוגבלויות לא ישלמו על נסיעה באוטובוס וכי עדותו מלווה ברגשות שליליים כלפי הנאשמת. העד בעדותו העיד באופן ברור כי הוא שונא את הנאשמת. **"מה שראיתי זה מספיק שרף לי את הלב, שהתחלתי לשנוא את האישה הזו... אחרי האירוע היה לי אינטרס שיעיפו אותה."** (עמוד 31 לפרוטוקול, ש' 24-32). מכל המפורט לעיל, מצאתי כי אין לייחס משקל ממשי לעדותו.

22. לעדותן של עדות הראיה מצטרפת אף גרסת הנאשמת. הנאשמת לא הכחישה כי תקפה את המתלוננת בראשה, אם כי מסרה מספר גרסאות בנוגע לחלקה באירוע. בחקירתה במשטרה מסרה **"הייתי בשוק ובהלם ובלי להרגיש היד שלי עפה לפרצוף שלה וצרחתי עליה את לא מרימה יד"** (ת/6 - עמוד 3 ש' 18-19), הנאשמת הכחישה בחקירתה כי הרביצה למתלוננת בידיה. במענה לכתב האישום מסרה כי הגנה על עצמה בידיים תוך כדי שהייתה התפרעות ואז באופן אינסטינקטיבי הנאשמת שלחה את ידיה ולא מדובר בכך שהיא סטרה לפניה של הנאשמת, ואף בעדותה בבית המשפט מסרה גרסה מרוככת יותר לאירוע **"באופן אוטומטי כדי להגן על עצמי הרמתי את היד ואני לא זוכרת מה קרה"** ובהמשך עדותה **"הרמתי את היד כלפי מעלה, לא זוכרת איזה יד בשביל להגן על"**

עצמי. לא זוכרת להגיד אם היד פגעה בה ומה קרה אחר כך".

23. טענת ההגנה המרכזית של הנאשמת היא כי מעשיה באו בתגובה לתקיפתה על ידי המתלוננת. אף בענין זה מסרה הנאשמת מספר גרסאות. בחקירתה במשטרה העידה כי המתלוננת "העיפה לי סטירה" (ת/6 - עמוד 3 ש' 18). במענה לכתב האישום מסרה הנאשמת באמצעות בא כוחה כי המתלוננת דחפה אותה (עמוד 2 לפרוטוקול, ש' 13), ובעדותה בבית המשפט העידה "סיימתי עם הדוח, באתי להחזיר לה את הכרטיס, אני עם הפוסט טראומה שלי אסור לגעת בי מאחורה. הייתי ככה (עומדת עם הגב לבית המשפט) והיא באה מאחורי בלי כלום אז הסתובבתי אליה והגשתי אליה את הדוח עם הכרטיס ואז היא אמרה לי יא בת זונה ופאח היא נתנה לי סטירה על הלחי והעיפה לי את הראש" (עמוד 38 לפרוטוקול, ש' 4-7). בחקירתה הנגדית שבה והעידה "כשנתתי לה את הדוח ואת הכרטיס היא העיפה לי סטירה." (עמוד 41 לפרוטוקול, ש' 24), וכאשר הוטח בפניה שלא נאמר בחקירתה במשטרה כי המתלוננת תפסה אותה מאחורה השיבה "לא אמרתי שהיא תפסה אותי אמרתי שהיא באה אלי מאחורה ואז הסתובבתי אליה ונתתי לה את הדוח, היא חייכה ופאף העיפה לי סטירה." (ש' 29-30). בהמשך עדותה ובמענה לשאלות בית המשפט השיבה בתחילה כי המתלוננת נעמדה מאחוריה והיא חשה בנוכחותה ובהמשך שינתה את גרסתה והעידה "היא קמה כשאני עם הגב אליה ואמרה מה הכרטיס שלי ונגעה לי בכתף כשאני עם הגב אליה. באיזה זכות יש לה לנגוע בי? כשאני מסתובבת אליה נותנת לה את הדוח היא נותנת לי סטירה של הלייף, הראש שלי עף ככה." (עמוד 43 לפרוטוקול, ש' 5-8). ריבוי הגרסאות מחזק אף הוא את ראיות התביעה כנגד הנאשמת ומחליש את גרסתה.

24. עוד העידה הנאשמת הן בחקירתה במשטרה והן בעדותה בבית המשפט כי היא סובלת מאחוזי נכות עקב פוסט טראומה. עם זאת, לא הובאו כל אסמכתאות לכך מטעם ההגנה, ואף לא הוכח כי יש בנכות זו בכדי להשפיע על שיקול דעתה ועוצמת תגובותיה של הנאשמת. מדובר בטענה שנטענה בעלמא ולא מצאתי כי יש לייחס לה משקל ממשי.

25. למעשה, לגרסת הנאשמת בנוגע לתקיפתה על ידי המתלוננת, אין כל תימוכין בראיות שהוגשו לבית המשפט. עדות התביעה שהיו עדות ראיה לאירוע העידו כי לא ראו שהמתלוננת תקפה את הנאשמת. העדה מיכל העידה כי המתלוננת נגעה בנאשמת בכתפה אך לא מעבר לכך. עם זאת, יודגש כי מדובר בגרסה אותה מסרה הנאשמת כבר בשלבים הראשוניים בסמוך לאירוע. בסרטון (ת/3) ניתן לראות שהנאשמת צועקת על המתלוננת ואומרת "תנעי בי עוד פעם אחת..", וכך ניתן לראות גם במצלמות הגוף של השוטרים (ת/5) שהגיעו למקום ותשאלו את הנאשמת. לא מדובר בגרסה כבושה של המתלוננת, ונתון זה פועל לזכותה.

מחדלי חקירה

26. בהמשך לגרסת ההגנה של הנאשמת, אשר פורטה לעיל, מיד בסמוך לאירוע שבה וביקשה הנאשמת מהשוטרים שהגיעו למקום, וכך גם במהלך חקירתה במשטרה, להוציא את הסרטונים הרלוונטיים ממצלמות האבטחה באוטובוס. כמו כן בקשה הנאשמת כי תגבה גרסה מנהג האוטובוס וכי יש לחקור אף את המתלוננת בגין תקיפה. לטענתה, ממצאים מפעולות חקירה אלו יתמכו בגרסתה. על אף בקשתה זו, ועל אף שנאמר לה שהדברים יעשו,

היחידה החוקרת לא תפסה את סרטוני האבטחה, לא גבתה גרסה מהנהג ולא חקרה את המתלוננת באזהרה בגין תקיפת הנאשמת. לטענת הנאשמת מדובר במחדלי חקירה שהסבו לה נזק ראייתי ממשי, בגינו קופחה הגנתה ועל כן יש לזכותה מן המיוחס לה.

27. בהתייחס למחדלה של המשטרה לגבות גרסה מנהג האוטובוס, סבורני כי הנאשמת יכולה היתה לזמנו כעד הגנה מטעמה באמצעות בית המשפט. משבחרה הנאשמת שלא לעשות כן, אין לזקוף מחדל זה לזכותה. אף את חסרונה של חקירת המתלוננת באזהרה, ניתן לרפא באמצעות חקירתה הנגדית של המתלוננת על דוכן העדים. עם זאת, בהתייחס להעדרם של סרטוני האבטחה, ניתן להניח כי לו היו בפני צילומים מתוך האוטובוס היה בכך כדי לתרום להבנת האירוע. נראה שעל אף בקשת הנאשמת, היחידה החוקרת לא עשתה כל ניסיון לתפוס את מצלמות האבטחה, ובכך גרמה נזק ממשי ליכולתה של הנאשמת להוכיח את טענתה. אין חולק כי מדובר בחוסר ראייתי שאינו ניתן לריפוי או לשחזור, ויש ליתן לכך משקל. במצב דברים שנוצר סבורני כי לא ניתן לשלול את טענת הנאשמת כי אכן הותקפה באופן מסוים על ידי המתלוננת.

28. כידוע, אין במחדלי חקירה כשלעצמם כדילהביאלספקסביר. עלביתהמשפטלשקול, האם חרף קיומם של מחדלי החקירה הונחה תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתה של הנאשמת בעבירות שיוחסו לה (ראה ע"פ 3947/12 סאלח נ' מדינת ישראל, (21.01.13)).

"כאשר נטענת מפיו של נאשם טענה בדבר מחדלים מעין אלה, מוטל על בית-המשפט לשאול את עצמו אם המחדלים הם כה חמורים ויורדים לשורשו של עניין, עד כי קם חשש שהנאשם יתקשה להתמודד כראוי עם חומר הראיות העומד נגדו, והגנתו תימצא חסרה ומקופחת... משקלו והשפעתו של המחדל החקירתי נבחנים לא רק בהתייחס למחדל החקירתי כשהוא לעצמו, אלא תוך שקלולו לאור מכלול הראיות שהונחו בפני בית-המשפט..." (ע"פ 557/06 עלאק נ' מדינת ישראל (11.4.07)).

בע"פ 846/10 סאלח בדוי נ' מד"י אף נקבע:

"מחדלי החקירה אינם עשויים עור אחד. ההתייחסות למחדל חקירה שלא ניתן לרפאו, כמו-גם לחוסר הראייתי שיצר ולפגיעה שנגרמה בגינו להגנת הנאשם, שונה מן ההתייחסות למחדל חקירתי אשר ניתן למזער את השפעתו ולצמצמה. אכן, ישנם מחדלי חקירה אשר על אף שכמובן מוטב היה שלא יתרחשו, הם ניתנים לריפוי ול"שחזור" בדרכים שונות, כגון תשאול בחקירה נגדית או זימון לעדות בבית המשפט מטעם ההגנה. למצער, ניתן לצמצם פגיעתם. מחדלי חקירה מעין אלה עלולים להסב אמנם נזק להגנת הנאשם, אולם השלכותיהם תהיינה בדרך כלל פחותות מהשלכותיהם של מחדלי חקירה, שכל פעולה שתבצע בזמן הווה לא תביא לצמצום החסר הראייתי שנוצר."

29. במקרה דנן, איני סבורה כי הגנת הנאשמת קופחה בשל העדרם של סרטוני מצלמות האבטחה מן האוטובוס. אצא מנקודת הנחה כי המתלוננת תקפה את הנאשמת באופן כלשהו, ותקיפתה את המתלוננת באה כתגובה לכך. הדבר

עולה בקנה אחד אף עם עדותה של העדה מיכל אשר העידה כי המתלוננת נגעה בכתפה של הנאשמת. עם זאת, סבורני כי אף אם כך הדבר, תגובתה של הנאשמת אינה מידתית, אינה הולמת את תפקידה ועולה לכדי תקיפה. אף בהנחה שכך היו פני הדברים, לא ניתן לקבל את טענת הנאשמת להגנה עצמית, שכן אין חולק, כי בנסיבות המתוארות, לא חלים התנאים שבהתקיימם עומדת לנאשמת הגנה עצמית, כפי שהוגדרו בחוק, ופורשו בפסיקה ובספרות. (להרחבה ראו ע"פ 4191/05 אלטגאוז נ' מד"י). על כן, על אף שהיה ראוי כי היחידה החוקרת תמציא את סרטוני האבטחה, ועל העדרם יש לבקרה, סבורני כי אין בטענות ההגנה לערער את התשתית הראייתית המוצקה, המבססת את אשמת הנאשמת בתקיפת המתלוננת.

30. עם זאת, כפי שצינתי, מצאתי כי יש לזכות את המתלוננת מהעבירה המיוחסת לה בכתב האישום ולהרשיעה בעבירת התקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין.

עדות של העדה נוגה והן גרסת הנאשמת מתייחסות לתקיפת המתלוננת בראשה בלבד. העדה נוגה לא העידה כי הנאשמת היכתה את המתלוננת בידה וכך גרסה גם הנאשמת. למעשה, רק המתלוננת והעדה מיכל ציינו בעדותן כי הנאשמת היכתה את המתלוננת גם בידה ודחפה אותה. לאחר ששמעתי את כלל העדויות ועיינתי במוצגים סבורני כי אין לתת אמון בגרסה זו שכן נראה שמדובר במסקנה הנובעת מן החבלה המדממת בה הבחינו בידה של המתלוננת, ולא בעדות ראייה של ממש.

בהתייחס לחבלה שנגרמה למתלוננת - במסגרת ראיות התביעה הוגשה תמונה החבלה אשר צולמה לאחר האירוע (ת/4), לפיה בזרוע יד ימין של הנאשמת פצע מדמם. המתלוננת העידה כי הפצע נגרם כתוצאה מתקיפת הנאשמת. לאחר שהוטח בה כי לא ייתכן שהפצע נגרם ממכה ביד, השיבה **"מהמכה שהרביצה לי. מה זה לא יכול להיות. אז מאיפה בא לי הדם? אני הייתי בריאה ושלמה לפני כן... איזה פצע אתה מדבר. זה מצולם שירד לי דם. ירד לי דם, מהציפורניים שלה, לא יודעת."** (עמוד 9 לפרוטוקול, ש' 4-1). שאר עדי התביעה לא העידו בדבר קשר סיבתי חד משמעי בין התקיפה לחבלה. העדות מיכל ונגה יצאו מנקודת הנחה כי לאור טריות החבורה והדימום, החבלה נגרמה למתלוננת כתוצאה מהתקיפה. בנסיבות אלה, מצאתי כי לא ניתן לקבוע מעבר לספק סביר כי תקיפת הנאשמת גרמה לחבלה ויש לזכות את הנאשמת מעבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש.

31. מוצאת אני לנכון, אם כן, לעשות שימוש בסמכותי על-פי סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, ולהרשיע את הנאשמת בעבירה קלה יותר מזו שיוחסה לה, הגם שלא נזכרה בכתב האישום.

"על פי סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, רשאי בית המשפט להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, גם אם לא נטענו בכתב האישום, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן. הוראה זו מהווה חריג לכלל לפיו הרשעת נאשם מוגבלת, דרך כלל, לאישומים הכלולים בכתב האישום, וזאת, בין היתר, כדי לאפשר לנאשם לגבש את קו הגנתו מבלי להיות מופתע מהרשעה בעבירה שלא נערך להתגונן בפניה. החריג בסעיף 184 מבטא איזון בין הצורך בחשיפת האמת מצד אחד, לבין הבטחת זכות הנאשם למשפט הוגן" (ע"פ 5102/03 מד"י נ' דני קליין)

סעיף זה מעניק לבית המשפט סמכות להרשיע נאשם גם בעבירות שזכרן לא בא בכתב האישום, ובתנאי שניתנה לנאשם הזדמנות הוגנת להתגונן מפני ההרשעה שבה הורשע בסופו של דבר. סיפוק התנאי האמור איננו חייב להתבטא, בהכרח ובכל הנסיבות, בהשמעת אזהרה מפורשת באוזני הנאשם, במהלך הדיון. לאמור, כי הנה התבררו עובדות, שגם הן עשויות להוות תשתית להרשעתו בעבירה אחרת (ראה ע"פ 635/88 **מדינת ישראל נ' אדרי** פ"ד מ"ד (4) 227, 239).

32. במקרה דנן, מצאתי כי יש להרשיע את הנאשמת בעבירה קלה יותר מזו שיוחסה לה, אך יש קשר ענייני ממשי והדוק בין העובדות שיוחסו לה בכתב האישום לבין העובדות עליהן מתבססת ההרשעה בעבירה האחרת. שתיהן עבירות של תקיפה ולמעשה יסודות העבירה החמורה יותר מכילים את יסודות העבירה הקלה. סבורני כי התגוננות הנאשמת כוללת בחובה גם את קו ההגנה בו היתה נוקטת לאישום הפחות חמור, כך שאין לומר כי הנאשמת הופתעה, ולא ניתנה לה הזדמנות נאותה להתגונן.

סטירה או מכה בראש עונות להגדרת "תקיפה" שבסעיף 378 לחוק העונשין, ומובן שגם הנסיבה "שלא כדין" מתקיימת. הנאשמת היתה מודעת לטיב התנהגותה.

סוף דבר, לאחר ששמעתי העדים והתרשמתי מעדותם באופן בלתי אמצעי, לאחר שעברתי על המוצגים השונים, שמעתי הסיכומים וטענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה שיש לקבוע כי המאשימה הוכיחה כי הנאשמת ביצעה עבירה של תקיפה סתם מעבר לכל ספק סביר, ומשכך אני מרשיעה את הנאשמת בעבירה זו.

ניתנה היום, ז' תשרי תשפ"ג, 02 אוקטובר 2022, במעמד הצדדים.